

Sakarya Meydan Muharebesi (23 Ağustos - 13 Eylül 1921)

Savaşın Nedeni

Yunanlıların Türk ordusuna son darbeyi vurarak TBMM'yi dağıtmak istemeleri

Savaşın Gelişimi

Savaş, Türk ordusunun galibiyetiyle sonuçlanmıştır.

Savaşın Sonuçları

- ✳️Türklerin II. Viyana Kuşatması'ndan beri süregelen geri çekilme süreci sona erdi.
- ✳️Bu zaferden sonra Türk ordusu taarruza, Yunan ordusu savunmaya geçti.
- ✳️Fransa ile Ankara Antlaşması ve Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması imzalandı.
- ✳️Mustafa Kemal'e "gazilik" unvanı ve "mareşallik" rütbesi verildi.
- ✳️Türk milletinin bağımsızlığın kazanılacağına olan inancı artmış, TBMM'ye ve düzenli orduya olan güveni tam olarak sağlanmıştır.

Kars Antlaşması (13 Ekim 1921)

✳️TBMM ile Kafkas Cumhuriyetleri (Ermenistan, Gürcistan, Azerbaycan) arasında imzalandı.

✳️Daha önce belirlenen doğu sınırımız kesinlik kazanmıştır.

Ankara Antlaşması (13 Ekim 1921)

✳️TBMM ile Fransa arasında imzalandı.

✳️Güney Cephesi kapandı. Hatay hariç güney sınırımız çizildi. Hatay'ın sınırlarımız dışında kalması Misakımilli'den verilen ikinci tavizdir.

✳️Bu antlaşma ile Fransa, TBMM'yi tanıyan ilk İtilaf devleti oldu.

NOT: "Hatt-ı müdafaa yoktur, sath-ı müdafaa vardır. O satıh tüm vatandır." sözünü Mustafa Kemal, bu savaşta söylemiştir. Mustafa Kemal, bu savaşta "topyekün savaş" tekniğini uygulamıştır.

Aşağıdaki tablolarda Sakarya Savaşı'nda Türk ve Yunan ordularının güç durumları verilmiştir. Verilen bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin doğru ya da yanlış olduklarını işaretleyiniz.

Türk Ordusu		
		
Er	Tüfek	Top
96.326	54.572	196
Makineli Tüfek	Kamyon	Uçak
825	240	2

Yunan Ordusu		
		
Er	Tüfek	Top
120.000	57.000	386
Makineli Tüfek	Kamyon	Uçak
2768	600	18

		DOĞRU	YANLIŞ
1	Sakarya Savaşı'nda Türk ordusu bütün güçlerde Yunan ordusundan daha üstün durumdadır.	☐	☐
2	Türk ordusu, Sakarya Savaşı'nda Yunan ordusuna karşı uçak kullanmıştır.	☐	☐
3	Sakarya Savaşı'nı teknolojik bakımdan üstün olan devlet kazanmıştır.	☐	☐
4	Yunan ordusu asker sayısı bakımından Türk ordusundan fazladır.	☐	☐

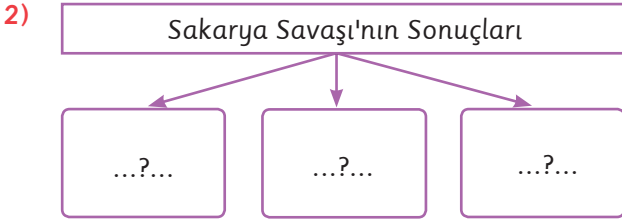
Konu Değerlendirme Testi - 51

- 1) Aşağıda Sakarya Savaşı ile ilgili doğru-yanlış tablosu verilmiştir.

		D	Y
1	Türk ordusu tüm imkansızlıklara rağmen Mustafa Kemal Paşa'nın liderliğinde savaşa hazırlanmıştır.		✗
2	Mustafa Kemal'in uyguladığı topyekûn savaş dünya askerlik literatürüne girmiştir.	✓	
3	Savaş sırasında atından düşüp yaralanan Mustafa Kemal'e TBMM, "gazi" unvanını vermiştir.	✓	
4	Savaş sonucunda İngilizler, işgal ettiği Anadolu topraklarını boşaltmaya başlamışlardır.		✗

Tablodaki işaretlemelerden hangisi yanlış yapılmıştır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

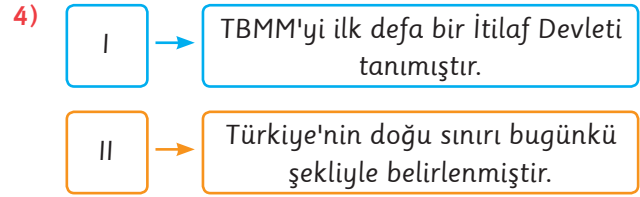

Şemada "?" ile gösterilen yerlere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Mustafa Kemal'e mareşallik rütbesi verildi.
 B) Yunan kuvvetleri savunmaya çekilirken, Türk ordusu saldırıya geçti.
 C) Türklerin II. Viyana Kuşatması'ndan beri devam eden geri çekilişi durduruldu.
 D) Batı Cephesi'ndeki savaş durumu sona erdi.

- 3) Aşağıdakilerden hangisi Sakarya Meydan Muharebesi'nin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalandı.
 B) Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması imzalandı.
 C) Fransa ile Ankara Antlaşması imzalandı.
 D) Mustafa Kemal'e mareşal rütbesi ile gazilik unvanı verildi.

Eşleştirme tablosunda I ve II numara ile gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

I	II
A) Ankara Antlaşması	Gümrü Antlaşması
B) Moskova Antlaşması	Kars Antlaşması
C) Ankara Antlaşması	Kars Antlaşması
D) Kars Antlaşması	Ankara Antlaşması

- 5) Fransızlar, Hatay hariç işgal ettikleri yerlerden çekilecektir.

Ankara Antlaşması Maddesi

Ankara Antlaşması'nda yer alan bu maddeye göre aşağıdakilerden hangisi söylenirse doğru olur?

- A) Güney Cephesi'ndeki savaş durumu sona ermiştir.
 B) Hatay sorunu Misakımilli'ye uygun olarak çözüme kavuşmuştur.
 C) Güney sınırımız bugünkü şekliyle çizilmiştir.
 D) Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası başarıyla sonuçlanmıştır.

- 6) TBMM, Sakarya Zaferi'nden sonra Fransa ile Ankara Antlaşması'nı imzaladı. Bu antlaşma sonucunda Fransa, Hatay dışında işgal ettiği yerlerden çekildi. Ayrıca Rusya'nın yönetimi altındaki Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan ile Kars Antlaşması imzalanarak doğu sınırımız bugünkü şeklini aldı.

Verilen bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Türkiye'nin Fransa'yı tanımadığı
 B) Askeri başarıların siyasi başarılarla ortam hazırladığı
 C) Milli Mücadele'nin zaferle sonuçlandığı
 D) Türkiye'nin batı sınırlarını güvence altına aldığı